

Eindrapportage vleermuisonderzoek Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart

Augustus 2021
Maasarend, Praktisch in ecologie
In opdracht van:
Fairway Projectontwikkeling B.V.

Eindrapportage vleermuisonderzoek Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart

Opdrachtgever:

Fairway Projectontwikkeling B.V.
Hogevaart 25
5161 PM Sprang-Capelle
Contactpersonen:
Dhr. F. van Unnik

Opdrachtnemer:

Maasarend, Praktisch in ecologie
Stellingmolen 256
3352 BP Papendrecht
06 38193232
iris@maasarend.nl
www.maasarend.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 2020-079
Datum: 5 augustus 2021

Auteur:

Iris van der Arend BSc

Kwaliteitscontrole:
Dennis Maas BSc

Inhoud

1. Aanleiding, doel en werkwijze onderzoek	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doel	4
1.3 Werkwijze onderzoek.....	5
2. Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen	7
3. Wetgeving	8
4. Resultaten onderzoek.....	9
4.1 Verblijfplaatsen.....	9
4.2 Foerageergebieden.....	10
4.3 Vliegroutes	11
5. Conclusies en advies	12
5.1 Conclusies	12
5.2 Advies.....	13
Literatuurlijst	14
Bijlage 1: Omstandigheden tijdens veldbezoeken	15
Bijlage 2: Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017	16
Bijlage 3: Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017	17
Bijlage 4: Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017	18

1. Aanleiding, doel en werkwijze onderzoek

In opdracht van Fairway Projectontwikkeling B.V. zijn er vleermuisinventarisaties uitgevoerd aan de Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart. Deze rapportage betreft een eindrapportage na uitvoering van de vleermuisinventarisaties in 2020 en 2021.

In dit hoofdstuk wordt de aanleiding, het doel en de werkwijze van het aanvullend ecologisch onderzoek geschetst.

1.1 Aanleiding

Fairway Projectontwikkeling B.V. is voornemens om het perceel met een voormalig schoolgebouw aan Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart te herontwikkelen voor woningbouw. Hiervoor wordt de huidige bebouwing gesloopt en verdwijnt de aanwezige groenstructuur op het perceel. In het totaal worden er 18 tot 21 nieuwe woningen gerealiseerd. De planontwikkeling is nog in volle gang en het definitieve plan is niet bekend bij Maasarend, op het moment van schrijven van deze rapportage.

PartnersRO heeft namens Fairway Projectontwikkeling B.V. in augustus 2020 aan Econsultancy gevraagd een ecologische quickscan uit te voeren. Het doel van een ecologische quickscan is om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde gebieden, beschermde soorten flora en fauna en beschermde houtopstanden. Tevens dient dit onderzoek om te toetsen of er bij de geplande ruimtelijke ontwikkeling kans is op overtreding van de Wet Natuurbescherming (Rijksoverheid, 2017).

Op 20 augustus 2020 is deze ecologische quickscan uitgevoerd door Econsultancy. Hierin werd geconcludeerd dat jaarrond onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is (Hulst, 2020). Dit onderzoek kan de aan- of afwezigheid van vleermuizen aantonen en inzicht verschaffen in het functiegebruik van objecten binnen het projectgebied door vleermuizen.

Fairway Projectontwikkeling B.V. heeft Maasarend, Praktisch in ecologie benaderd om jaarrond onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het projectgebied en advies te geven rondom het benodigde vervolgtraject in combinatie met de Wet Natuurbescherming 2017.

1.2 Doel

Tijdens de uitgevoerde ecologische quickscan konden eventuele negatieve effecten op vleermuizen niet worden uitgesloten. Het is een wettelijke verplichting om nader onderzoek te verrichten naar de mogelijke negatieve effecten van de ruimtelijke ingreep op vleermuizen. Dit ecologische vervolgonderzoek geeft inzicht in de effecten van de ruimtelijke ingreep op de gunstige staat van instandhouding van eventueel aanwezige soorten vleermuizen en geeft het belang van het projectgebied voor deze soorten aan.

Fairway Projectontwikkeling B.V. heeft Maasarend gevraagd het geadviseerde vervolgonderzoek naar vleermuizen uit te voeren.

Onderzoeksvragen

Aan de hand van het onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- *Maken vleermuizen gebruik van het projectgebied?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen?*
- *Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Wet Natuurbescherming (2017)?*

1.3 Werkwijze onderzoek

De vleermuisinventarisaties hebben plaatsgevonden gedurende de volgende data tijdens de paarperiode in 2020 en tijdens de kraamperiode in 2021:

- 1 sept. 2020: middernacht tot 2 uur daarna;
- 22 sept. 2020: uur na zonsondergang tot 2 uur daarna;
- 1 juni 2021: zonsondergang tot 2,5 uur daarna;
- 8 juni 2021: 3 uur voor zonsopkomst;
- 1 juli 2021: zonsondergang tot 2,5 uur daarna.

De omstandigheden tijdens deze veldbezoeken, inclusief een korte samenvatting van de bevindingen tijdens het betreffende veldbezoek, zijn weergegeven in bijlage 1.

De inventarisaties naar vleermuizen zijn in de paarperiode van 2020 uitgevoerd volgens de voorschriften uit het Vleermuisprotocol 2017 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus i.s.m. Zoogdiervereniging, 2017). In totaal kwam het aantal bezoeken tijdens de paarperiode (15 augustus-1 oktober 2020) op twee avondbezoeken. Gedurende deze bezoeken is de aanwezigheid van en het functiegebruik door vleermuizen binnen het projectgebied geïnventariseerd. Alle uitgevoerde inventarisaties zijn door twee personen uitgevoerd. Het onderzoeksgebied was door één persoon niet voldoende te overzien of te beluisteren met inachtneming van de vuistregel uit het Vleermuisprotocol 2017 (als meer dan 25% niet te overzien is, dan volgende persoon inschakelen). Alle onderzoekers hebben gebruik gemaakt van de batdetector: Pettersson Ultrasound Detector D240x, één onderzoeker heeft daarnaast ook gebruik gemaakt van de Pettersson M500-384 USB Ultrasonic Microphone en de andere onderzoeker van de warmtebeeldcamera InfiRay Finder FL25R.

De inventarisaties naar vleermuizen zijn de kraamperiode van 2021 uitgevoerd volgens de voorschriften conform het Vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisprotocol 2021, 2021). In het totaal kwam het aantal bezoeken tijdens de kraamperiode (15 mei – 15 juli 2021) op twee avondbezoeken en één ochtendbezoek. Gedurende deze bezoeken is de aanwezigheid van en het functiegebruik door vleermuizen binnen het projectgebied geïnventariseerd. Alle uitgevoerde inventarisaties zijn door drie personen uitgevoerd. Het onderzoeksgebied was door één persoon niet voldoende te overzien of te beluisteren met inachtneming van de vuistregel uit het Vleermuisprotocol 2021 (als meer dan 25% niet te overzien is, dan volgende persoon inschakelen). Alle onderzoekers hebben gebruik gemaakt van de batdetector: Pettersson Ultrasound Detector D240x, één onderzoeker heeft daarnaast ook gebruik gemaakt van de Batlogger M2 van Elekon en een andere onderzoeker van de warmtebeeldcamera InfiRay Finder FL25R.

Uit de ecologische quickscan kwam naar voren dat de volgende soorten vleermuizen voorkomen in het gebied van de Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart: Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis (Hulst, 2020).

In verband met de mogelijke aanwezigheid van Gewone grootoorvleermuis is er gebruik gemaakt van de Pettersson M500-384 USB Ultrasonic Microphone, de Batlogger M2 van Elekon en de warmtebeeldcamera InfiRay Finder FL25R.

2. Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen

Het projectgebied bevindt zich in het dorp Fijnaart dat onderdeel uitmaakt van de gemeente Moerdijk in de provincie Noord-Brabant (Figuur 1).

Figuur 1 Ligging van de projectlocatie (Google Maps, 2020)

Het projectgebied betreft een voormalige school aan de Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart.

Fairway Ontwikkeling B.V. ontwerpt momenteel een plan voor 18 tot 21 woningen op het perceel van de Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart. Hiervoor is het noodzakelijk, dat de voormalige school en bijgebouwen worden gesloopt. Naast de sloop van het pand en de bijgebouwen zal ook de omliggende groenstrook en het schoolplein worden verwijderd.

De datum van uitvoering voor de werkzaamheden is op dit moment niet bekend bij Maasarend.

3. Wetgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht (Rijksoverheid, 2017). Om niet in overtreding te komen van de wet Natuurbescherming dient voorafgaand aan werkzaamheden in de openbare ruimte, een ecologische quickscan uitgevoerd te worden. In deze quickscan wordt in beeld gebracht of er (mogelijk) beschermde flora en fauna aanwezig is in het projectgebied. Hierbij wordt gekeken naar vaatplanten, vleermuizen, overige zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën, insecten, vissen en gebiedsbescherming.

Uit het vooronderzoek en de ecologische quickscan, die is uitgevoerd door Econsultancy, bleek dat de aanwezigheid van vleermuizen niet kan worden uitgesloten. Op grond van de Wet Natuurbescherming mag de directe leefomgeving van vleermuizen niet worden beschadigd, vernield of verstoord. Vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Voor een ingreep in de leefomgeving van vleermuizen moet ontheffing worden aangevraagd. Belangrijk daarbij is dat de populatie van een groep dieren niet zodanig mag afnemen dat de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar komt. In het geval er nadelige effecten optreden dienen deze nagelaten of onder voorwaarden beperkt of ongedaan gemaakt te worden (mitigatie of compensatie).

4. Resultaten onderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de vleermuisinventarisaties gedurende de paarperiode, 15 augustus tot 1 oktober 2020, en de kraamperiode van 15 mei tot 15 juli 2021 gepresenteerd.

De veldbezoeken voor vleermuizen in de paarperiode zijn uitgevoerd op 1 september 2020 van middernacht tot 2 uur daarna en op 22 september 2020 van een uur na zonsondergang tot 2 uur daarna. In de kraamperiode zijn de avondbezoeken uitgevoerd op 1 juni 2021 en 1 juli 2021, beide onderzoeken zijn gestart op zonsondergang met een duur van 2,5 uur. Het ochtendonderzoek is uitgevoerd op 8 juni 2021 en is gestart 3 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst.

Tijdens deze inventarisaties zijn de volgende voor vleermuizen belangrijke functies binnen het projectgebied in beeld gebracht:

- Verblijfplaatsen;
- Foerageergebieden;
- Vliegroutes.

Hieronder worden, per functie, de bevindingen gepresenteerd.

4.1 Verblijfplaatsen

Tijdens de inventarisaties van vleermuizen zijn er binnen het onderzoeksobject geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld.

Wel bestond er het vermoeden dat het pand aan de Koningin Julianastraat werd gebruikt als verblijfplaats van één Gewone grootoorvleermuis. Het dier is op 1 september 2020 gezien en gehoord rond het torentje van het hoofdgebouw. In verband met het vermoeden van de aanwezigheid van Gewone grootoorvleermuis is er tijdens de kraamperiode een extra onderzoeker ingezet. Deze onderzoeker heeft zich hoofdzakelijk gericht op de mogelijke aanwezigheid van Gewone grootoorvleermuis. Uit verdere onderzoeken bleek dat deze vleermuis geen verblijfplaats had in het pand. Er zijn sterke aanwijzingen dat dit dier afkomstig is uit de nabijgelegen kerk of de directe omgeving daarvan.

Er zijn in 2020 twee baltsende Gewone dwergvleermuizen gehoord en gezien. Beide dieren hebben hun paarverblijfplaats buiten het projectgebied. Het eerste dier verblijft in één van de woningen aan de overzijde van de school. Het andere dier verblijft in een woning aan de achterzijde van de school. Tijdens het kraamonderzoek van 2021 is er een verblijfplaats van 9 Gewone dwergvleermuizen vastgesteld in een schuur tegenover de school (Figuur 2).

Figuur 2 Paarverblijfplaatsen zijn blauw, kraamverblijfplaats is geel

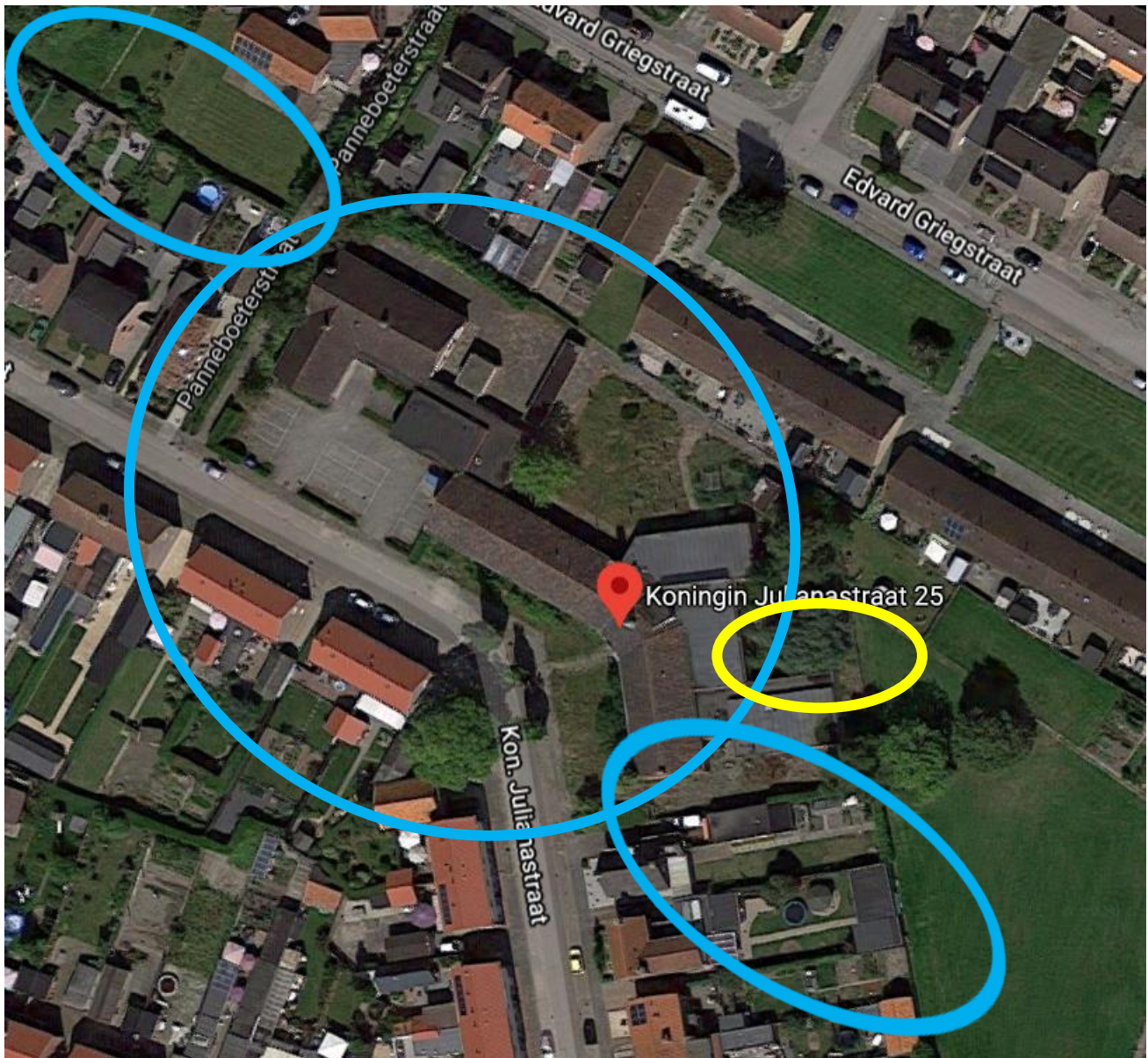
4.2 Foerageergebieden

Tijdens de paarperiode is er gefoerageerd, boven de groenstrook aan de rechterzijde van de school en boven de groenstrook aan de achterzijde van de school. Binnen het projectgebied betrof het twee Gewone dwergvleermuizen en een Gewone grootoorvleermuis. Tijdens de kraamperiode is er gefoerageerd door Gewone dwergvleermuis, 5 dieren, boven de groenstroken rondom de school. Tijdens de paarperiode en de kraamperiode werd er niet constant gefoerageerd door de vleermuizen, wat aangeeft dat deze foerageerplekken slechts een onderdeel uitmaken van een groter foerageergebied.

Tijdens het eerste onderzoek op 1 september is een Gewone grootoorvleermuis gezien en gehoord. Dit dier bevond zich, gedurende korte tijd, aan de rechterzijde van de

school boven de groenstrook en het grasveld daar achter. Tijdens de kraamperiode is er geen Gewone grootoorvleermuis waargenomen.

Figuur 3 Foerageergebieden: Gewone dwergvleermuis met blauw aangegeven, Gewone grootoorvleermuis met geel aangegeven (Google Maps, 2020)

4.3 Vliegroutes

Er zijn geen vliegroutes vastgesteld binnen het projectgebied.

5. Conclusies en advies

Vanuit de resultaten volgen in dit hoofdstuk de conclusies en adviezen.

5.1 Conclusies

Om vast te kunnen stellen of er vleermuizen aanwezig zijn in het projectgebied, is nader soortspecifiek onderzoek uitgevoerd. Aan de hand van dat onderzoek kan er bepaald worden of er mitigerende of compenserende maatregelen nodig zijn en kunnen de volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

- *Maken vleermuizen gebruik van het projectgebied?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen?*
- *Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de regelgeving omtrent de flora en fauna?*

Maken vleermuizen gebruik van het projectgebied?

Vleermuizen maken gebruik van het projectgebied. Ten tijde van de paarperiode van vleermuizen zijn er Gewone dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis gezien en gehoord binnen het projectgebied. Tijdens de kraamperiode betrof dit alleen Gewone dwergvleermuis.

Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen?

Negatieve effecten op vleermuizen door de gewenste ruimtelijke ingreep kunnen aan de hand van het onderzoek worden uitgesloten. Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld binnen het projectgebied. Het projectgebied maakt slecht een klein onderdeel uit van een groter foerageergebied en is daardoor geen essentieel foerageergebied. En er is geen vliegroute vastgesteld van vleermuizen.

Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de regelgeving omtrent de Wet Natuurbescherming?

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling is mogelijk vanuit de regelgeving omtrent de Wet Natuurbescherming, omdat er geen verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn in het projectgebied.

5.2 Advies

Het jaarrond onderzoek naar vleermuizen heeft aangetoond dat de oude school geen verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden of vliegroutes bevat. Met de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen wordt hierdoor de Wet Natuurbescherming niet overtreden.

Het aanvragen van een aanvullende vergunning of ontheffing is dan ook niet noodzakelijk vanuit de Wet Natuurbescherming. De voorgenomen werkzaamheden kunnen, voor wat betreft flora en fauna, worden uitgevoerd conform de planning van de opdrachtgever.

Onderstaande maatregelen tijdens de werkzaamheden zijn altijd geldend:

- Vanuit de Zorgplicht is het een eis om voorzichtig te handelen met alle voorkomende flora en fauna;
- Indien, ondanks zorgvuldig handelen, er schade lijkt te ontstaan aan beschermde flora en fauna, wordt er direct contact opgenomen met een ter zake ecooloog;
- Om bodem bewonende dieren de mogelijkheid te geven een nieuw leefgebied te vinden, wordt er gefaseerd gewerkt bij de verwijdering van vegetatie, stobben en bodemmateriaal;
- Dieren krijgen de rust en kans om zich te verplaatsen, indien zij worden aangetroffen tijdens werkzaamheden;
- Werkzaamheden worden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Verlichting dient vleermuisvriendelijk te zijn om verstoring te voorkomen zoals: UV-vrije verlichting, beperkte hoogte lichtmasten, convergerende en naar beneden gerichte verlichting en geen sterk bundellicht;
- Vestiging van Rugstreeppad voorkomen door puinhopen te verwijderen, rijsporen en plasvorming te voorkomen. Daarnaast is het mogelijk een scherm in te graven rondom het plangebied. Deze dient 10 cm te worden ingegraven en verder bovengronds een hoogte van 50 cm te hebben;
- Er wordt rekening gehouden met broedvogels en het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli. Werkzaamheden worden gestart voor of na het broedseizoen.

Literatuurlijst

Google Maps. (2020, 08 10). Opgehaald van Google Maps:

<https://www.google.nl/maps/place/Kon.+Julianastraat+25,+4793+GH+Fijnaart/@51.6365083,4.4635515,2543m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x47c43dae1154b529:0xd995a37e20f36d4c!8m2!3d51.6343696!4d4.4714729?hl=nl&authuser=0>

Google Maps. (2020, 10 08). Opgehaald van Google Maps:

<https://www.google.nl/maps/place/Kon.+Julianastraat+25,+4793+GH+Fijnaart/@51.634481,4.4706727,185m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x47c43dae1154b529:0xd995a37e20f36d4c!8m2!3d51.6343696!4d4.4714729?hl=nl&authuser=0>

Hulst, v. d. (2020). *Rapportage quickscan Wet natuurbescherming Koningin Julianastraat 25 te Fijnaart*. Rotterdam: Econsultancy.

Provincie Noord-Brabant. (2016). *Verordening natuurbescherming Noord-Brabant*. 's Hertogenbosch: Provincie Noord-Brabant.

Rijksoverheid. (2017, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op februari 25, 2020, van <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01>

Rijksoverheid. (2017, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op juli 16, 2018, van <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01>

(2021). *Vleermuisprotocol 2021*. Nijmegen: Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging .

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus i.s.m. Zoogdiervereniging. (2017). *Vleermuisprotocol 2017*. Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging.

Bijlage 1: Omstandigheden tijdens veldbezoeken

Datum en tijd	Weer	Samenvatting
01-09-2020 00.00-02.05	8,4 °C 0 Bft O Bewolkt 0 mm neerslag	Gewone grootoorvleermuis gehoord en gezien bij torentje hoofdgebouw. Twee baltsende Gewone dwergvleermuizen die ieder buiten het projectgebied aantikken. Eerste bij woningen tegenover de school, tweede bij woning achter de school. Twee foeragerende Gewone dwergvleermuizen aan de rechterzijde van de school boven de groenstrook.
22-09-2020 20.30-22.35	22,6 °C 1 Bft NNW Onbewolkt 0 mm neerslag	Twee baltsende Gewone dwergvleermuizen, die ieder buiten het projectgebied aantikken. Eerste bij woningen tegenover de school, tweede bij woning achter de school. Twee foeragerende Gewone dwergvleermuizen aan de rechterzijde van de school boven de groenstrook.
01-06-2021 21.45-00.25	17 °C 2 Bft ONO Onbewolkt 0 mm neerslag	Kortdurend twee Gewone dwergvleermuizen foeragerend aan de achterzijde van de school, boven het oude schoolplein. Activiteiten van Gewone dwergvleermuis aan de achterzijde van een schuur aan de overzijde van de school. Geen vliegroute vastgesteld.
08-06-2021 02.25-05.25	13 °C 2 Bft ONO Onbewolkt 0 mm neerslag	Negen Gewone dwergvleermuizen invliegend bij de achterzijde van de oude schuur tegenover de school. Kortdurend drie foeragerende Gewone dwergvleermuizen boven de groenstroken van de school. Geen vliegroute vastgesteld.
01-07-2021 22.00-00.35	14 °C 2 Bft WZW Bewolkt 0 mm neerslag	Vijf uitvliegende Gewone dwergvleermuizen waargenomen aan de achterzijde van de schuur tegenover de school. Gedurende korte tijd twee keer twee Gewone dwergvleermuizen foeragerend boven de groenstroken van de school. Geen vliegroute vastgesteld.

Bijlage 2: Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017

Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. (Rijksoverheid, 2017)

Bijlage 3: Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
- 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
- 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*
- 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*
- 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. (Rijksoverheid, 2017)*

Bijlage 4: Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen, b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.*
- 2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen: a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde, b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen, c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden, d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren, e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer, g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, h) in het algemeen belang, of i) bestendig gebruik.*
- 3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. (Rijksoverheid, 2017)*

